

Téma

Událost

Téma

Veřejné zakázky malého rozsahu
/ str. 2–3

5. Republikové shromáždění
/ str. 1,4–6

Rozpočtové určení daní
/ str. 9–13

Úvodník

Nechápu, proč chce vláda zase diskriminovat obce?

Říká nově zvolený předseda SMS ČR Stanislav Polčák ve svém prvním úvodníku

Vážené pani starostky, vážení pánové starostové, milí přátelé samospráv, mám tu možnost vás poprvé oslovit v Informačním zpravodaji SMS ČR po svém zvolení předsedou a hned se musíme dotknout velmi zásadního problému, jehož řešení ovlivní zase o kousek postavení samospráv v naší zemi. Když jsem v kandidátském dopise na funkci předsedy našeho sdružení napsal, že „v parlamentu je čas od času slyšet, že se menším městům a obcím přidalo před dvěma lety příliš, že by se měly zvýšit příjmy čtyř největších měst (naposledy se tak vyjádřil dokonce premiér). **Nabytá práva nejsou bohužel žádnou samozřejmostí, neustálé útoky na samostatnost obcí (je jich prý příliš moc)...**“, netušil jsem, jak moc budou tato slova aktuální již za pár týdnů. Jistě jste se již doslechli, že vláda prosazuje změnu v zákoně o rozpočtovém určení daní a hodlá posílit rozpočty krajů, na obce a města však zapomenula. Je smutné, že první zásah vlády Bohuslava Sobotky do RUD se děje diskriminačním způsobem. Když totiž stát před třemi lety zvyšoval daň z přidané hodnoty (DPH), činil tak s odůvodněním, že zavádí důchodovou reformu a že zvýšený výběr DPH bude určen na financování této reformy. Proto obcím a krajům nepříznal zákon žádný podíl na tomto zvýšení DPH. V tomto roce stát důchodovou reformu zrušil,

ale DPH nesnížil. Zvýšený výběr vláda plánuje promítnout pouze do rozpočtů krajů, jak jsem uvedl shora, ostatní samosprávy z tohoto podílu hodlá vynechat.

Tento způsob je jednoznačně nerovný a diskriminační. Pokud obce i kraje společně sdílely nenavyšování svých příjmů, když stát zvýšením DPH chtěl financovat důchodovou reformu, pak byla-li tato reforma zrušena, nejde odůvodnit, že se ze zvýšeného příjmu DPH budou financovány pouze kraje. Již jsem vyslovil tezi, že pravým důvodem této nerovnosti je fakt, že se příští rok konají krajské volby, kdežto ty komunální již byly.

„Oslovme senátory, ty čekají také volby“

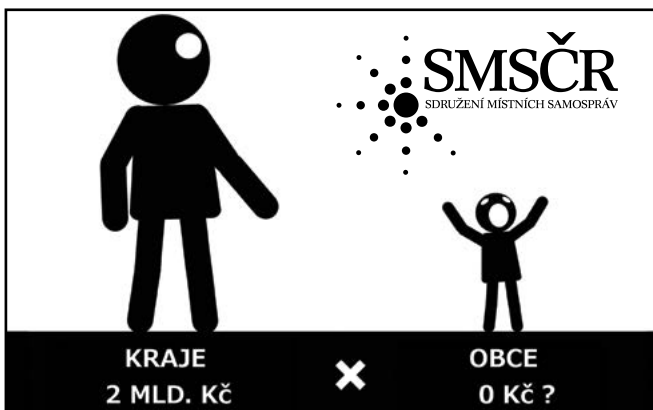
Poslanci již o novele RUD hlasovali a jen o pět hlasů neprošel pozměňovací návrh poslankyně Věry Kovářové, který si osvojil Výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj, který by pro obce znamenal celkové od 1. ledna 2016 nárůst o více než 2 miliardy v jejich příjmech. Návrh poslance Vladislava Vilímce neprošel s větším rozdílem. Nyní je na řadě Senát, aby se vyjádřil, zda s tímto nerovným zacházením se samosprávami bude souhlasit. Pevně věřím, že senátoři projeví dostatek pochopení, že nejde za totožné situace jedné úrovně samospráv přidat a druhé úrovni samospráv za stejné situace nepřidat nic. Prosim vás tedy, abyste oslovili svého senátora s žádostí o podporu. Mnozí senátoři mají příští rok rovněž své senátní volby, jsem přesvědčen, že budou Vaši výzvu velmi správně slyšet.

Pokud Senát návrh zákona vrátí poslancům s pozměněním úpravou ve prospěch obcí a měst, plánujeme, že se obrátíme na všechny poslance (především ty koaliční), aby se v definitivním hlasování přehodnotili své předchozí stanovisko. Také Vás možná společně s dalšími organizacemi požádáme, abyste dorazili do Prahy podpořit demonstraci oprávněné požadavky obcí a měst.

Jsem přesvědčen, že můžeme být úspěšní. Budeme-li aktivní a neváhat opakovaně vysvětlovat, že náš nesouhlas je motivován především zkušeností, kdy po řadu let zde obce a města byla diskriminována a že návrat do těchto časů nemůžeme připustit. Zdraví Vás a hodně energie do obhajoby práv a zájmů samospráv přeje

Stanislav Polčák,
předseda SMS ČR

Praktické rady v oblasti zadávání veřejných zakázek

(Veřejné) zakázky na obcích I. typu, zejména pak zakázky malého rozsahu

Na podzim letošního roku proběhla série přednášek na téma veřejné zakázky a jejich trestněprávní aspekty. Zakončení tohoto cyklu je plánováno na 12. listopadu v Jihlavě. V průběhu školení pokládali starostové řadu zajímavých dotazů. V reakci na tyto dotazy proto níže uvádíme některá pravidla při zadávání veřejných zakázek, a zakázek malého rozsahu, která na nejčastější z dotazů odpovídají.

Starostové obcí I. typu mají oproti svým kolegům ve větších obcích nesrovnatelně obtížnější pozici, a to zejména proto, že nemají žádný odborný aparát, který by jim umožňoval zorganizovat **zadávací řízení podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách** (dále jen jako „zákon o veřejných zakázkách“), a nezbyvá tak, než si takové zadávací řízení zorganizovat buď svépomocí, anebo si na jeho organizaci najmout tzv. administrátora.

Během seminářů byla často probírána problematika tzv. **zakázek malého rozsahu**, které se na obcích I. typu vyskytují nejčastěji. Zakázkou malého rozsahu se rozumí **zakázka na dodávky či služby, jejíž předpokládaná hodnota nedosáhne částky ve výši 2.000.000,- Kč bez DPH a zakázka na stavební práce, jejíž předpokládaná hodnota nedosáhne částky ve výši 6.000.000,- Kč bez DPH.**

Zakázky malého rozsahu nemusí být zadávány v režimu zákona o veřejných zakázkách. V případě, že je však zakázka financována z prostředků dotace, jsou pro obec závazná dotační pravidla. Pokud má obec směrnici stanovující způsob zadávání veřejných zakázek, je tato směrnice pro obec

rovněž závazná. V případě, že se obec rozhodne upravit zadávání veřejných zakázek vnitřní směrnici, doporučují směrnici pravidelně aktualizovat tak, aby byla v souladu s případnými změnami v legislativě.

Hlavní zásady veřejného zadávání

Obce jsou však povinny při zadávání zakázek malého rozsahu dodržet pravidla stanovená v § 6 zákona o veřejných zakázkách, tedy **zásady transparentnosti, zákazu diskriminace a rovného zacházení.**

Zásadou transparentnosti se rozumí, že je celé zadávací řízení od počátku vedeno zcela „průhledně“, k čemuž slouží zejména řádné vedení veškeré dokumentace, vč. odůvodňování všech rozhodnutí zadavatele.

Zásada rovného zacházení předpokládá, že bude zadavatel postupovat ke všem uchazečům stejně. Je tak v rozporu s touto zásadou, pokud např. zadavatel vyzve pouze některé vybrané uchazeče k doplnění kvalifikace a jiné nikoliv.

Zásada zákazu diskriminace pak ukládá zadavateli neupřednostňovat některého z uchazečů a zbytečně neomezovat možnost účasti v zadávacím řízení.

Zároveň, v případě, že činí hodnota zakázky malého rozsahu částku ve výši přesahující 500.000,- Kč bez DPH, je obec, jakožto veřejný zadavatel, povinna zveřejnit uzavřenou smlouvu, vč. dodatků a konečnou cenu zakázky na **profilu zadavatele**. Smlouvu je obec povinna uveřejnit do 15 dnů ode dne jejího uzavření.

Ačkoliv není nutné postupovat při zadávání zakázek malého rozsahu podle zákona o veřejných zakázkách, doporučují **předpokládanou hodnotu zakázky malého rozsahu stanovit z relevantních zdrojů.**

Lze využít např. průzkumu trhu, a to i telefonického, či internetového, rozpočtu na stavební práce, zkušenosti s předchozí zakázkou. Způsob stanovení předpokládané hodnoty doporučují zaznamenat a zadokumentovat, aby byl postup zadavatele transparentní. V případě plnění na dobu určitou se předpokládaná hodnota stanovuje v objemu finančního plnění za 48 měsíců trvání smlouvy.

Při zadávání zakázky malého rozsahu (pokud nevyplyvá z dotačních pravidel či vnitřní směrnice zadavatele jinak) není stanovena obci povinnost oslovit více uchazečů. Přesto, zejména pak u zakázek s větším finančním objemem, lze tento postup doporučit. Zprvu se tak vyhne obec podezření, že byla zakázka zadána spřízněnému dodavateli (a tedy došlo k porušení zásady rovného zacházení), a dále že byla cena např. předražená (neboť v rámci nabídek obec zjistí, v jaké cenové relaci jsou zakázky obvykle nabízeny).

Zakázky malého rozsahu nejsou přezkoumávány ze strany Úřadu na ochranu hospodářské soutěže. Úřad na ochranu hospodářské soutěže ale zkoumá, zda byl dodržen limit zakázky malého rozsahu, a pokud dojde k závěru, že limit dodržen nebyl a jednalo se tedy ve skutečnosti o veřejnou zakázku spadající do režimu zákona o veřejných zakázkách, avšak v rozporu s tímto zákonem zadanou jako zakázku malého rozsahu, zadávací řízení bude přezkou-

Letní panorama obce Stěbořice ve Slezsku, vítěze letošní Ceny naděje pro živý venkov (foto Martin Frýdl).

mávat a může zadavateli udělit sankci ve správním řízení. S ohledem na uvedené tak Úřad na ochranu hospodářské soutěže např. zkoumá, zda nebyla zakázka např. **účelově rozdělena**. Při výpočtu předpokládané hodnoty veřejné zakázky, která je určující pro stanovení, zda jde o zakázku malého rozsahu nebo o veřejnou zakázku podle zákona o veřejných zakázkách je **tak nutné sčítat všechny věcně, funkčně, místně a časově související celky**. To znamená, že například oprava silnice, která bude prováděna ve dvou etapách, je nutné takové zakázky na obě etapy zadávat vždy v režimu stanoveném podle předpokládané hodnoty opravy celé silnice, a to i v případě, že jsou zakázky na obě etapy zadávány samostatně jiným uchazečům. Opravená silnice totiž bude tvořit vždy jeden funkční celek.

Z hlediska časového rámce je pak rozhodné rozpočtové období. Pokud tedy jedna obec v jednom rozpočtovém období zamýšlí provést výstavbu např. dvou mateřských školek, je nutné obě zakázky na stavební práce zadávat v režimu stanoveném podle předpokládané hodnoty obou zakázek dohromady.

Hodnocení nabídkové ceny

Pokud jde o hodnocení nabídkové ceny, zadavatel si může zvolit, zda tuto nabídkovou cenu bude hodnotit vč. daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) nebo bez ní. Tuto volbu doporučuji učinit již v zadávací dokumentaci. Pokud pak zadavatel tuto volbu v zadávací dokumentaci neučiní, je v případě veřejných zakázek podle zákona o veřejných zakázkách zadavatel – plátc DPH povinen hodnotit nabídkovou cenu bez DPH a zadavatel – neplátc DPH povinen hodnotit nabídkovou cenu vč. DPH. V případě zakázek malého rozsahu sice není stanoveno, jak má zadavatel nabídkovou cenu hodnotit. Pokud si tedy zadavatel zakázky malého rozsahu nezvolí způsob hodnocení nabídkové ceny, může si zvolit způsob hodnocení nabídky, ale tento způsob musí aplikovat na všechny nabídky bez rozdílu.

Po uzavření smlouvy na základě zadávacího řízení je sice přípustné **uzavírání dodatků**, ale tyto dodatky nesmí mít zpětně vliv na potenciální výběr nejvýhodnější nabídky, popř. na okruh uchazečů. Zcela nepřípustné je tak navýšení ceny veřejné zakázky, pokud nebylo s tímto navýšením (např. u víceprací) počítáno již v rámci zadávacího řízení a nejsou tedy tyto více-

práce součástí zadávací dokumentace. Rovněž nedoporučuji uzavírání dodatků, jejichž předmětem je např. **prodloužení termínu plnění** apod.

V průběhu seminářů byl často pokládán dotaz týkající se **referenčních zakázek**, resp. tzv. významných dodávek. Zadavatel veřejné zakázky zadávané podle zákona o veřejných zakázkách je oprávněn požadovat doložení tzv. významných dodávek v rámci kvalifikace, nicméně musí stanovit, co považuje za významnou dodávku a musí uchazečům umožnit, aby doložili významné dodávky za období posledních 3 let u zakázek na služby a dodávky a za posledních 5 let v případě zakázek na stavební práce. Tato lhůta nesmí být zkrácena. U stavebních prací je pak zadavatel omezen v tom směru, že požadovaný objem významných dodávek nesmí přesahovat 50% předpokládané hodnoty veřejné zakázky.

S ohledem na rozsah problematiky veřejných zakázek není v možnostech tohoto článku, aby obsáhl vše, a proto věřím, že jsem alespoň částečně poskytl odpovědi na některé možné otázky starostů, kteří, jak jsem pochopil, mají se zadáváním veřejných zakázek nemálo starostí.

JUDr. Jakub Blažek, advokát

3 otázky pro ...

Tomáš Šulák starosta obce Veselíčko, Olomoucký kraj

S jakými problémy jste se ve své starostovské praxi setkal v oblasti zadávání veřejných zakázek?

Problémem je, že hlavní roli u výběrových řízení, které jsou spojeny s dotacemi, hraje cena nabídky. Zejména u Operačního programu Životní prostředí, kde jsou realizovány větší projekty, to není příliš ideální. Zdánlivě ušetřená finanční částka se pak musí investovat do dodávek, úprav apod.

Můžete být konkrétní?

Měli jsme asi čtyři velké projekty z OP Životní prostředí a několik projektů z Programu rozvoje venkova, a museli jsme vybrat firmu, která byla dle pravidel OP Životní prostředí nejlevnější. V případě PRV byla zase zákonem stanovená částka snížena až na půl milionu korun. V úplně prvním případě výběrového řízení, se kterým jsem se v OP Životní prostředí setkal, byla vítězná firma asi z přibližně patnácti uchazečů až z druhého konce republiky. Přitom firmy, které jsou z bližšího okolí a jsou snáze dohledatelné a kontrolovatelné, by dokázaly zakázku zajistit lépe, byť byly v daný moment trochu dražší. Finanční úsporu jsme přitom pocítili tak, že nekvalitně odvedenou respektive nedodělanou část práce jsme neustále reklamovali, což nás stálo čas, ale i další peníze, když jsme museli část aktivit raději napravovat z vlastních zdrojů. Dohled nad firmami z místa, nebo

blízkého okolí je určitě lepší a tyto firmy si nedovolí ve svém domově nebo jeho okolí odvést nekvalitní práci.

Podílel jste se na návrhu změny zákona o zadávání veřejných zakázek, která by mohla usnadnit zadávání zakázek místním subjektům. V čem tento návrh spočívá?

Náš návrh v rámci projektu „MAS jako nástroj spolupráce obcí pro efektivní chod úřadů“ spočívá v tom, že chceme umožnit veřejným zadavatelům účinněji realizovat malé projekty Komunitně vedeného místního rozvoje, které jsou realizovány za účasti místních akčních skupin. Obce by mohly zadávat určité veřejné zakázky mimo režim zákona o veřejných zakázkách, a tím by mohly upřednostnit místní subjekty, čímž by mimo jiné došlo k podpoře zaměstnanosti v daném regionu. Navrhujeme možnost podpory firmy, která má více než 50% zaměstnanců z obce. O přímém zadání takové zakázky by rozhodovalo zastupitelstvo. Říká se tomu také „In House“ zadávání.

Mám do budoucna i takovou představu o zakázkách v tzv. režimu zákona, že například stavební firma, která je z území obce, a je samozřejmě schopna kvalitně splnit zakázku, by měla být při hodnocení nabídek zvýhodněna procentem ceny zakázky (např. snížení 20%), menším zvýhodněním

by bylo menší procento pro firmy z bezprostředního okolí či regionu MAS (15%), firma z regionu MAS nebo okresu (10%), firma z kraje (5%) atd., přičemž smluvně by pro zadavatele platila nabídková cena uchazeče. Tuto metodu by starostové a další zadavatelé mohli, ale nemuseli využívat. Například ve specializovaných zakázkách např. na restaurování památkově chráněných soch je potřeba odborníky, a zde by mělo hrát zase větší roli portfolio uchazeče z dosavadní činnosti než celková cena, nebo sídlo firmy. Pokud se nebude lišit diametrálně o statisíce.

5. Republikové shromáždění SMS ČR proběhlo ve Víru na Vysočině

Více než tři stovky delegátů přítomných fyzicky či prostřednictvím pověření k hlasování se podílelo na rozhodování historicky již pátého republikového shromáždění naší organizace. Po Jihlavě, Benešově a Havlíčkově Brodě se tato vrcholná akce konala opět na Vysočině a vůbec poprvé na půdě venkovské obce. Tou se stal Vír v malebném údolí řeky Svratky.

Přípravy shromáždění započaly již v jarních měsících, kdy se ukázalo, že po uvolnění některých míst v předsednictvu a dozorčí radě našeho sdružení, bude letošní republikové shromáždění rovněž volební. K projednávání agendy se však zařadila i řada dalších témat, od aktualizace stanov a souvisejících dokumentů až po přijetí programových zásad Sdružení na další dvouletou periodu. Novinkou pátého republikového shromáždění bylo také generální partnerství s Českou spořitelnou, která zde prezentovala své produkty.

A jak celá akce probíhala? Horečnaté přípravy ve Víru běžely již od vrcholícího léta, kdy interiéry zdejšího kulturního domu prošly nezbytnými úpravami. Samotnému republikovému shromáždění pak předcházela rokovaní předsednictva, jednání Rady SMS ČR a pak rovněž „tematický seminář“, na kterém se o aktuálních tématech vedla odborná diskuse také mezi zástupci členských obcí. Den „D“ započal úderem deváté hodiny, kdy začali k registraci přicházet první delegáti ze všech koutů republiky.

V úvodu shromáždění zazněla státní hymna, to již za přítomnosti čestných hostů, kteří zaujali čelní místa v sálu. Jednalo se o reprezentace ministerstev, zákonodárný sbor, ale i představitele organizací, které hájí zájmy samospráv.

Hlavním a nejdůležitějším bodem programu byla **volba předsedy**, která proběhla tajně. Představena byla kandidatura Stanislava Polčáka, s nominací předsednictva SMS ČR Pardubického kraje. O té se členové našeho sdružení dozvěděli již před konáním republikového shromáždění. Z pléna další návrh nakonec odešel s významnou tříčtvrťinovou podporou přítomných delegátů.

Trochu neprávem, ve stínu předsednické volby, zůstala volba doplňovací, o jejímž významu svědčí vysoký počet kandidátů. Ze sedmi uchazečů dostal největší podporu **Pavel Eliáš, starosta Českých Heřmanic** v Pardubickém kraji. Předsednictvo je tak nyní kompletní, v řádném devítičlenném složení.

Složení předsednictva SMS ČR po doplňující volbě ve Víru (mandát 2015 – 2017)

JUDr. Stanislav Polčák, předseda
Komora organizací

Ing. Radim Sršeň, Ph.D., 1. místopředseda
Komora obcí – starosta obce Dolní Studénky

Ing. Josef Bartoněk, 2. místopředseda
Komora obcí – zastupitel obce Osvětimany

Ing. Mgr. Jan Sedláček, 3. místopředseda
Komora obcí – starosta obce Křižánky

Mgr. Radek Brázda, člen
Komora obcí – starosta obce Třeboužky

Pavel Eliáš, člen
Komora obcí – starosta obce České Heřmanice

Karel Ferschmann, člen
Komora obcí – starosta obce Němčovice

Ing. Věra Kovářová, členka
Komora organizací

Mgr. Oldřich Vávra, člen
Komora obcí, starosta obce Tupesy

Důležitým momentem shromáždění ve Víru se stalo rovněž schválení významných úprav stanov našeho sdružení, které podstoupily řadu důležitých změn. Ty byly vyvolány praktickými potřebami organizace, která se za více než šest let své existence významným způsobem rozšířila. Garantem změny stanov se stal místopředseda Jan Sedláček, a proto přinášíme jeho komentář přímo.

Dalším z bodů programu byla volba trojice náhradníků členů Dozorčí rady SMS ČR. Rovněž se schvalovaly v souladu se Stanovami zprávy o hospodaření, o činnosti a další formality. Náročné úterní jednání skončilo představením a schválením **Programových zásad SMS ČR na léta 2015 – 2017**. Ty zachovávají nastavený trend činnosti, která má za cíl posilovat postavení obcí v České republice, a to především na bázi spravedlivého financování prostřednictvím rozpočtového určení daní i dotačních titulů z evropských i národních zdrojů.

Zeptali jsme se místopředsedy Jana Sedláčka: „Mohli byste popsat největší změny ve Stanovách SMS ČR?“

...Při přípravě nového návrhu jsme vycházeli z hlavního principu původního dokumentu. Tím je podle mého názoru zohlednění skutečnosti, že je naše sdružení poměrně velkou organizací s velkým počtem členů a s nerovnoměrným zastoupením počtu členských obcí v regionech. Ve struktuře řízení naší organizace se proto kombinuje princip rovnoměrného zastoupení regionů s principem výběru osobností Sdružení bez ohledu na regionální příslušnost. Výsledkem této kombinace je orgán nazvaný Rada SMS ČR, kam kromě zástupců všech regionů spadají i členové Předsednictva.

V nové verzi stanov jsme se zaměřili hlavně na řešení problémů, které se objevily při běžném chodu Sdružení. Příkladem může být problém u krajských shromáždění. V krajích s velkou členskou základnou nebylo často jednoduché zajistit účast nadpoloviční většiny delegátů. V několika krajích tak dodnes není kompletní krajské předsednictvo. Analogicky

k Republikovému shromáždění proto přibyla i v krajské variantě možnost svolání tzv. náhradního shromáždění.

Nové stanovy také zavádí minimální frekvenci konání krajských shromáždění, zasedání Rady i Předsednictva. Zavádí také možnost mimořádného svolání těchto orgánů. Oproti původním stanovám se posiluje pozice Rady, která může například v okamžiku nefunkčnosti Předsednictva tento orgán zastoupit.

Nové stanovy (a nový jednací řád) přináší řadu dalších drobných úprav, které větší na řadových členů pravděpodobně nepostřehne. Jde například o úpravu způsobu stavení většiny nutné ke schválení návrhu hlasování zaslaného elektronickou poštou nebo o řešení případného zdvojení funkcí.

Hlavní a nejvýraznější změnu stanov jsem si nechal na závěr. Zcela novým orgánem je Výkonný ředitel SMS ČR. S touto manažerskou pozicí předchozí stanovy vůbec nepočítaly. Výkonný ředitel, kterého bude jmenovat na návrh Předsednictva Rada, by měl zajišťovat operativní řízení organizace, stát v čele Hlavní kanceláře a dalších organizačních složek. Měl by být mimo jiné

zodpovědný za kvalitu odborných i provozních činností našeho sdružení. Kromě povinností uvedených ve stanovách bude další rozsah pravomocí a zodpovědnosti stanoven operativně pomocí interních předpisů. Myslím si, že zavedení funkce výkonného ředitele je pro naše sdružení absolutně nevyhnutelné a uvedená změna je pouze výsledkem přirozeného vývoje naší organizace. Není přece možné, aby řadu důležitých organizačních činností vykonávalo především Předsednictvo složené z osob, které se SMS ČR věnují po své vlastní práci. Jasným důkazem tohoto tvrzení může být i velice složitý časový úsek od května do poloviny září tohoto roku. Mám na mysli období, kdy jsme museli řídit naše sdružení bez předsedy a bez dalšího člena předsednictva a zároveň kromě běžné činnosti organizace jsme museli zajistit chod dvou velkých projektů, které již přes rok realizujeme. Osobně bych si tento stav jenom velice nerad zopakoval a věřím proto, že budoucí Výkonný ředitel SMS ČR vnese do našeho sdružení i určitý prvek stability a společně s novými stanovami přispěje k dalšímu rozvoji našeho sdružení.

Událost

Předsedou SMS ČR se stal europoslanec Stanislav Polčák

Delegáti pátého Republikového shromáždění SMS ČR, které se konalo dne 15. září v obci Vír, zvolili předsedou jednoho ze zakladatelů sdružení Stanislava Polčáka. Hlasovalo pro něj 246 delegátů z 323.

Europoslanec Stanislav Polčák dříve působil ve funkci místostarosty obce Vysoké Pole, byl poslancem Parlamentu ČR a stál u zrodu Sdružení místních samospráv. Polčák představil svou koncepci, v rámci které by se SMS ČR mělo zaměřovat především na každodenní hájení práv a zájmů samospráv. „Nabytá práva samospráv nejsou samozřejmostí, jelikož jsou pod neustálým atakem ze strany centralistických tendencí. Každodenním úkolem SMS ČR proto bude jednak důsledné hájení práv a zájmů samospráv, ale rovněž vytvoření jasně dělicí hranice mezi tím, co patří státu, a kde se nachází jasné pole působnosti obcí a měst,“ řekl Stanislav Polčák po svém zvolení.

„Stanislav Polčák je člověk na svém místě. Vzhledem k jeho znalostem jak národní, tak evropské legislativy s vazbou na problematiku místních samospráv jsem přesvědčený, že sdružení bude v dobrých rukou,“ řekl první místopředseda SMS ČR Radim Sršeň.

Podle nového předsedy má být Sdružení místních samospráv stranicky neutrální, ale

s jasnými názory na otázky veřejné správy, tzn. politicky aktivní. Tato organizace má být dynamická, akční, flexibilní a nebyrokratickou organizací s dobrým přístupem ke všem orgánům centrální veřejné správy.

„Mezi mé cíle patří zaměřit se na vytvářenou legislativu především na vládní úrovni. Rovněž se zasadím o vytvoření informačního systému, v rámci kterého si starostové budou vyměňovat své zkušenosti a společně řešit problémy. A z pozice europoslance se pokusím využít svého přístupu do médií a budu informovat veřejnost o problémech obcí, měst a jejich občanů,“ uzavřel svou představu Polčák.

Velkým tématem, které se opět vrací na scénu, je rozpočtové určení daní. V minulých dnech byla členům sdružení zaslána výzva, která reagovala na skutečnost, že vládní návrh řešící navrácení podílu z výběru DPH v rámci RUD pamatuje pouze na kraje a obce zcela opomíjí. V souboji o posílení rozpočtového určení daní obcí a měst jsme zatím neuspěli. Návrh, který by obcím a městům opravdu pomohl, neprošel o 5 hlasů. Jde ale do Senátu, a tak není ještě vše ztraceno.

Ale jsou i další zákony, jejichž přijetí v nezměněné podobě nebude pro samosprávy pozitivní, např. zákon o řízení a kontrole veřejných financí obsahuje řadu nových

povinností pro obce na úseku odevzdávání zpráv centrálním orgánům státní správy, dále novela zákona o podpoře sportu obsahuje novou povinnost obcí pořizovat plán rozvoje sportu, kterými se budou muset obce řídit, anebo novela zákona o obecní policii zase obsahuje nové zákazy, aby jeden strážník byl zaměstnán u dvou obcí, což může ztížit obcím zaměstnávání těchto osob atd.

Jak vidno, stojí před nově zvoleným předsedou i celým Sdružením řada úkolů, které jsou pro další rozvoj samospráv i venkova nezbytné.

Programové zásady SMS ČR do roku 2017

Sdružení místních samospráv ČR hodlá zůstat silnou a odvážnou apolitickou profesní organizací hájící zájmy obcí, městysů a měst na principech demokracie, vzájemného solidárního přístupu a rovnosti všech členů s cílem soustavně usilovat o důstojné, soběstačné a nediskriminační postavení obcí městysů a měst v systému veřejné správy.

HLAVNÍ OKRUHY ČINNOSTI SMS ČR NA LÉTA 2015 – 2017

1. Silné a ekonomicky nezávislé obce a města

SMS ČR vnímá pozitivní dopady reformy financování samospráv, která posunula rozdíl v příjmech nejchudších sídelních celků a hlavním městem na úroveň 3,2 násobku a vnímá jej jako další významný krok k dosažení dostatečného financování obcí a měst zajišťující udržitelný růst a prosperitu území ČR. SMS ČR bude i nadále podporovat přípravu takových norem a opatření, která povedou k dalšímu rozpočtovému posilování samospráv, obcí a menších měst. Důraz budeme klást zejména na prosazování nových nástrojů financování obecních rozpočtů včetně možnosti delimitace státního majetku ve prospěch místně příslušných obcí a měst.

2. Evropské strukturální a investiční fondy vstřícné vůči obcím i menším městům

SMS ČR podporuje snahy o transparentní, koncepční a účinné formy intervence, které vedou k vyváženému a udržitelnému územnímu rozvoji, k důstojnému rozvíjení venkova, jeho rezidenčních, hospodářských i krajinných struktur. SMS ČR bude prosazovat taková opatření, která povedou k razantním reformním změnám v poskytování dotačních podpor v programovém období EU 2014 – 2020, a to především formou aktivní účasti při přípravě výzev v jednotlivých operačních programech. SMS ČR preferuje principy partnerství a subsidiarity s důrazem na podstatnou roli místních samospráv a jejich sdružení v rozhodovacích procesech.

3. Návrat zdravého selského rozumu do veřejné správy

Neustálý nárůst objemu výkonu veřejné správy v samostatné a přenesené působnosti spolu s novými povinnostmi vyplývajícími z přijímané legislativy považuje SMS ČR za jednu z největších hrozeb rozvoje územní samosprávy v ČR. Komplikovanost výkonu funkce, její rizikovost v souvislosti s uplatňováním extrémního výkladu práva a následnou kriminalizací omezuje hlavní smysl a poslání funkce starosty jako voleného zástupce samosprávy. SMS ČR proto odmítá nárůst agendy v prostředí místních samospráv a požaduje výraznou debyrokratizaci veřejné správy. SMS ČR naléhavě apeluje na návrat principů zdravého selského rozumu.

4. Boj proti korupci ve veřejné správě

Členstvím v SMS ČR představitelé obcí deklarují jednoznačný odpor vůči netransparentním praktikám při nakládání s veřejnými zdroji. SMS ČR se zapojí do široké tvůrčí platformy neziskového sektoru s cílem podporovat účinné záměry boje proti korupci. SMS ČR podpoří každý legislativní návrh, který povede k eliminaci korupčního prostředí na minimum. Zvláště významnou pozornost bude Sdružení věnovat hledání optimálního nastavení zákona o zadávání veřejných zakázek, který musí vést k transparentnímu nakládání s veřejnými zdroji bez omezení investic ve prospěch územního rozvoje.

5. Monitoring a připomínkování legislativních návrhů týkajících se samospráv

SMS ČR jako nevládní apolitická organizace s celostátní působností je povinným připomínkovým místem pro tvorbu legislativních návrhů, které se týkají samospráv. Této skutečnosti Sdružení hodlá i nadále intenzivně využívat s cílem odvracet snahy o neúměrné zatěžování samospráv legislativními povinnostmi v samostatné i přenesené působnosti a k prosazování pravidla, že s každou novou povinností budou samosprávám na její plnění přiděleny přiměřené finanční prostředky. Záměrem SMS ČR je usilovat o efektivní veřejnou správu a o příznivé legislativní klima pro život a činnost samospráv. SMS ČR podpoří každý krok vedoucí ke zjednodušení legislativního prostředí.

6. Hájení zájmů členských obcí v ostatních sférách činnosti

SMS ČR nabídne i v následujících letech vlivnou platformu pro hájení zájmů svých členů. Aktivní členská základna, operativní struktura krajských organizací a akceschopná Hlavní kancelář budou i v následujících letech vytvářet podmínky pro řešení nenadálých problémů. Významným znakem SMS ČR zůstane i nadále princip solidarity mezi členy a využívání dobrovolné pomoci v rámci spolupráce mezi obcemi. V rámci SMS ČR budou piliřem odborné činnosti i nadále pracovní skupiny, které integrují odborný přístup Hlavní kanceláře s dobrovolným zapojením starostů členských obcí. Pracovní skupiny jsou orientovány jak na základní témata chodu samospráv (financování samospráv, veřejná správa, regionální školství, životní prostředí), tak i směrem k dalším oblastem vyváženého rozvoje venkovských oblastí (dostupné služby včetně poštovních, kultura).

7. Prosazování udržitelného a důstojného postavení venkovských oblastí

Venkov, jeho postavení a vzájemná spolupráce napříč územím a sídelními celky je jedním ze základních principů, na nichž stojí existence SMS ČR. Podpora důstojného postavení venkova a jeho obyvatel dává SMS ČR smysl a obsah na další léta činnosti.

SMS ČR bude důsledně prosazovat maximální přiblížení veřejné správy a služeb, které jsou s venkovem po desetiletí pevně spojeny, občanům, se zvláštním zřetelem na dostupnost základního školství. Piliřem udržitelné existence venkova je zdravá místní demokracie ztělesněná právem na samosprávu. SMS ČR bude i nadále hájit nedotknutelné práva občanů na svou samosprávu a odvracet veškeré tlaky na slučování nebo rušení obcí.

Evergreen jménem RUD, aneb jak jsme na tom?

S nástupem podzimu opět vyvrcholilo téma RUD. Co znamená výsledek 3. čtení?

Vládní novela zákona 243/2000Sb. obce letos příliš netěší. Má totiž o sdílený výběr DPH posílit pouze rozpočty krajů, ale na obce a města nepamatuje. Takovýto postup je jednoznačně diskriminační, jednu úroveň samospráv rozpočtově posiluje (kraje), ale druhou úroveň samospráv (obce a města) za týchž okolností z navýšení rozpočtů vyjímá. Jak dopadne boj obcí proti nástupu nové roviny diskriminace?

Životní cyklus tak zvané vládní novely RUD už trvá více než rok. SMS ČR na nerovnost řešení, které upřednostňuje pouze kraje, dlouhodobě upozorňuje, přičemž jsme využili všechny „konvenční“ možnosti připomínkovat tento nešťastný návrh. V čem spočívá jeho nesystémovost? Důvody, pro posílení rozpočtů krajů, sahají do roku 2012, a stejně jako krajů se týkají také obcí, tedy druhé úrovně samospráv. Vraťme se však do roku 2012. Tehdy vznikala po složitých politických jednáních zásadní novela RUD, která většině obcím narovnála příjmy o řádově 10 – 20%. Součástí úprav daňového systému však tehdy bylo také zvýšení DPH, kdy se naopak obcím a krajům (společně) nedal podíl na tomto zvýšení DPH, protože zvýšený výběr měl jít na financování důchodové reformy. Celkově tedy došlo k navýšení RUD obcím, avšak konkrétně při standardním výnosu DPH si mohly obce již tehdy přijít na ještě vyšší příjmy. Důvodová zpráva tehdy uváděla následující:

V roce 2013 by pak tyto příjmové dopady byly následující:

Státní rozpočet a místní rozpočty v mld. Kč

	státní rozpočet	rozpočty obcí	rozpočty krajů
Daň z přidané hodnoty	15,7	4,8	2,0

Pokud bude přijata navrhovaná úprava zákona o rozpočtovém určení daní, bude rozdělení dopadů navrhované právní úpravy do příjmů veřejných rozpočtů v roce 2012 následující:

Rok 2012

	státní rozpočet	rozpočty obcí	rozpočty krajů
Daň z přidané hodnoty	21,3	0	0

Jak je patrné, příjmy samospráv měly zůstat na svém, zatímco státní rozpočet si měl přilepšit celkem o 21,3 mld. Kč na realizaci důchodové reformy. Obce se na nenavýšení podílely 4,8 mld. Kč, tzn., že o tuto částku jejich rozpočty nenarostly, a kraje částkou 2 mld. Kč. Celkem za obě úrovně samospráv 6,8 mld. Kč. Nyní, v roce 2015 došlo ke zrušení důchodové reformy. Je proto legitimní, aby se příjmy samospráv (ať krajů či obcí/měst) vyplývající z těchto dříve adresných prostředků (důchodová reforma) opět nasměrovaly do územních rozpočtů podle

původního klíče. Vláda však navrhuje, aby na navrácení do původní výše podílu na výběru z DPH profitovaly pouze kraje.

Jak šel čas s určením celostátního výnosu DPH a co nás čeká?

pro obce i přes roční odklad výrazně příznivější, návrh poslankyně Kovářové (osvojený parlamentním výborem) je příznivější pro státní rozpočet a může se tak vlastně stát kompromisem. Oba dva návrhy stavi

Celostátní výnos daně z přidané hodnoty (DPH) v letech 2005 – 2011		
Obce	Kraje	Stát
21,40%	8,92%	69,68%
Celostátní výnos DPH mezi léty 2013 – 2015		
Obce	Kraje	Stát
20,83%	7,86%	71,31%
Návrh na novelizaci zákona 243/2000 Sb. o RUD: vládní návrh		
Obce neřeší – zůstává 20,83%	Krajům vrací sazbu 8,92%	Stát alikvotně
Pozměňovací návrh poslankyně Věry Kovářové		
21,40%	Kraje dle vládního návrhu	Stát alikvotně
Pozměňovací návrh poslance Vladislava Vilímce		
21,83% (od roku 2017) – 23,58% (od roku 2018)	Kraje dle vládního návrhu	Stát alikvotně

Řešení nevhodně nastaveného vládního návrhu přináší pozměňovací návrhy: Pozměňovací návrh poslance Vilímce je pro obce a města příznivější, počítá s jejich příjmy ve srovnatelné výši jako krajům a následně vyššímu podílu (jak odpovídá situaci před r. 2012), nicméně počítá s časovým odkladem – od 1. 1. 2017 (cca 3,5 mld. Kč) a dále zvýšený podíl od 1. 1. 2018 (cca 6 mld. Kč).

na principu, že pokud se oběma dvěma úrovně samospráv upřel podíl na zvýšení sazeb DPH z důvodu financování důchodové reformy, mají se obě dvě úrovně samosprávy podílet na tomto zvýšeném výběru DPH, byla-li důchodová reforma zrušena, ale již sazby DPH ponechány na zvýšené výši.

Zásadní hlasování v této věci, tak zvané třetí čtení dne 23. října však pro oba pozměňovací návrhy nedopadlo příznivě. Nicméně naše úsilí má stále smysl. Například kompromisnější varianta daná návrhem poslankyně Kovářové neprošla o pouhých 5 hlasů. Celá materie nyní putuje do Senátu a je právě na horní parlamentní komoře, zda vyslyší potřeby obcí, které by nabytými finančními prostředky mohly překlenout alespoň některé výpadky dané koncentrovaným pojetím nových operačních programů.

S využitím podkladů Stanislava Polčáka upravil Tomáš Chmela

Pozměňovací návrh Výboru pro veřejnou správu a regionální rozvoj na popud poslankyně Věry Kovářové přiznává podíl obcím/městům z výběru sdíleného DPH hned (od 1.1.2016), avšak v menší výši (cca 2 mld. Kč).

Oba dva pozměňující návrhy jsou pro SMS ČR přijatelné, návrh poslance Vilímce je

Cena naděje pro živý venkov doputovala do Moravskoslezského kraje

Obec Stěbořice vynikla svou pospolitostí i pestrým spolkovým životem

Letošní ocenění spolu se šekem na 100 000 Kč předal vítězné obci Stěbořice člen Rady SMS ČR Jan Ryba na předávacím ceremoniálu soutěže Vesnice roku, který proběhl dne 9. října 2015 v obci Krásná. Předsednictvo SMS ČR se rozhodlo udělit cenu obci, která má velmi bohatý společenský život doložený obsáhlým kulturně společenským kalendářem, na němž se významnou měrou podílejí místní spolky. K rozhodnutí rovněž přispěla podpora obce pro společenský život v místních částech obce. V obci Stěbořice působí tyto spolky a sdružení: TJ Sokol Stěbořice, Orel Jednota Stěbořice, SDH Jamnice, pěvecký sbor Stěbořice a Matice slezská. Pan starosta Roman Falhar se spolu se zastupiteli rozhodl, že finanční prostředky poskytnuté Sdružením místních samospráv obec použije na vybudování dětského hřiště.

Obci Stěbořice jménem našeho sdružení gratulujeme!

Cena naděje pro živý venkov je vyhlašována v rámci soutěže Vesnice roku v Programu obnovy venkova za vydatné podpory a spolupráce s Ministerstvem pro místní rozvoj ČR.

Myšlenka vzniku tohoto ocenění má kořeny již v období zrodu Sdružení místních

samospráv ČR. Byla motivována ideou naděje a občanské společnosti, jejímiž nositeli nejsou hmotné statky venkova nýbrž konkrétní lidé, kteří osud venkova aktivním způsobem vezmou do svých rukou. Tito lidé, občané z venkovských regionů, jsou často iniciátoři společenských akcí a organizátoři spolkového života na venkově. Mnohdy s minimem prostředků, ale s dostatkem vlastního entusiasmu, se zapojují do pomoci spolupobčanům, práce s dětmi a mládeží, péči

o krajinný ráz venkova, regionální osvětu apod. Podmínky pro růst a existenci těchto aktivit spoluvytváří také obec samotná. Příznivé mikroklima pro nadějný život venkovských oblastí dotváří také kvalitní občanská vybavenost. Všechny tyto faktory jsou brány v potaz při finálním bodovém hodnocení. Cena naděje pro živý venkov je udělována v každém kraji vždy jedné obci. Z nich je pak vybrán celkový vítěz, jemuž náleží také finanční odměna ve výši 100 000 Kč.

Téma

Města a obce pro památky

Institut pro památky a kulturu, o.p.s., který je od roku 2014 členem Sdružení místních samospráv České republiky, pomáhá dlouhodobě šířit osvětu a příklady dobré praxe v oblasti péče o památky. Prostřednictvím svých projektů propojuje aktivity související se zachováním, obnovou, využíváním a financováním kulturního dědictví. Jedním z důležitých informačních zdrojů pro majitele i správce památek, a také nejznámějším projektem, je internetový portál PRO-PAMÁTKY (www.propamatky.info) spolu se stejnojmenným časopisem.

Od letošního roku nabízí naše redakce městům a obcím spolupráci ve formě celoroční mediální podpory aktivit týkajících se obnovy, financování a využívání památek. Součástí je publikování článků v časopisu včetně fotografií, možnost průběžně informovat čtenáře portálu v rámci on-line zpravodajství například formou článků, pozvánek, výzev nebo upozornění, a to ve zvoleném termínu, včetně jejich medializace v e-mailovém zpravodaji a na sociálních sítích.

Obce a města navíc díky této spolupráci

získávají zdarma časopis PROPAMÁTKY pro zaměstnance úřadu, pracovníky památkové péče, členy rady a zastupitelstva, návštěvníky knihoven a informačních center, zástupce zájmových sdružení, místních akčních skupin nebo majitele památek apod. Časopis vychází čtvrtletně. Městům a obcím, která jsou zapojena do mediální spolupráce, může být po vzájemné dohodě pravidelně zasláno i více výtisků pro uvedené skupiny čtenářů. Kromě nich mají toto periodikum k dispozici i vedoucí pracovníci Ministerstva kultury, Národního památkového ústavu, zástupci krajů a biskupství, odborných asociací, komor, neziskových organizací a také účastníci konferencí, seminářů nebo workshopů souvisejících s péčí o památky.

Portál PROPAMÁTKY je jediným denně aktualizovaným zdrojem informací v oblasti dotací a veřejných sbírek týkajících se kulturního dědictví v České republice

a spolu s časopisem byl několikrát oceněn v soutěži Média na pomoc památkám.

Máte-li zájem o podrobné informace k mediální spolupráci, můžete se obrátit na redakci e-mailem: redakce@institutu.cz.

Aleš Kozák

Pracovní skupiny SMS ČR: výzva k odborné spolupráci

Činnost naší organizace je úzce spojena s dobrovolným zapojením starostů

Sdružení místních samospráv spojuje bez ohledu na politickou či jinou příslušnost významnou část starostů venkova (cca 1100 členů). SMS ČR vzniklo s myšlenkou hájení zájmů obcí a menších měst. Čas ukázal, že ačkoliv obce této velikosti pokrývají významnou část území, poskytují domov a sociální zázemí pro velkou část obyvatel našeho státu, byly bez absence silného a jednoznačného hlasu trvale opomíjeny. Sdružení je nadstranické a hájí společné zájmy na základě odborných stanovisek a faktických argumentů.

Část členských obcí je reprezentována malým úřadem – obvykle s jedním maximálně dvěma pracovníky a uvolněným starostou. Významnou část členských obcí však reprezentuje pouze neuvolněný starosta, bez jakékoliv podpory pracovníků úřadu. Všichni musí plnit stejné standardy jako úřady, které zaměstnávají řadu specialistů. Všichni čelíme záplavě nejrůznějších legislativních návrhů, jejichž dopady dle mého názoru, nejsou schopni domyslet ani jejich tvůrci, natož ti, kteří je dále modifikují a aplikují (další „vrstvy“ a stupně úřednického a kontrolního aparátu).

Velkým potenciálem naší organizace je, že starostové každodenně a bezprostředně řeší problémy občanů v celé své šíři a dopady nejrůznějších změn pocítují velmi rychle. Často se pak divíme, jak mohl někdo něco takového vymyslet a proč se nenašel nikdo, kdo by takový návrh nastavil před tím, než napáchá škody v reálném životě.

I z těchto důvodů – aby dopady legislativních změn byly ku prospěchu, nikoli ke zhoubě našich obcí – vzniklo a stále existuje SMS ČR. Nebyla to pouze změna RUD, ale také záchrana škol na venkově, stále fungující síť pošt, stavebních úřadů, silná podpora udržení manažerů MAS, vyjednávání o podobě IROP a řada dalšího. Vše bylo a je možné díky spolupráci s ostatními organizacemi a především odborné zdatnosti. Právě díky odborné zdatnosti a konstruktivnímu přístupu si naše organizace vybudovala respektované postavení a dnes jsme řádným připomínkovým místem při tvorbě legislativních návrhů a máme možnost se účastnit tzv. Regionálních stálých konferencí a nejrůznějších odborných panelů a pracovních skupin ústředních orgánů státní správy. Zde všude může zaznívat přímý hlas samospráv – starostů a starostek, kteří si jsou vědomi dopadů předkládaných návrhů.

Každý ze starostů, dříve než se ujal své funkce, byl obvykle odborníkem ve svém původním povolání. Starostové přicházejí

Zástupci Pracovní skupiny pro školství a sport pravidelně jednají s vedením MŠMT

z nejrůznějších profesí. Kromě odborných znalostí mají především nadhled a schopnost vnímat souvislosti nových návrhů a života v obcích. Silou naší organizace je dát prostor každému, kdo může odborný názor samospráv prezentovat na nejvyšších místech.

Proto od počátku naší organizace vznikají tzv. Pracovní skupiny – odborná fóra ke konkrétní oblasti, kde starostové prosazují myšlenky k rozvoji našich obcí. Právě díky těmto pracovním skupinám SMS ČR získává statut respektované a odborně zdatné organizace. Bez toho aniž bychom dokázali jasně říci, o co usilujeme, nelze čekat, že bychom cokoliv prosadili.

V současné době jsou konstituovány tyto odborné pracovní skupiny:

definovat témata a oblasti, které „otravují život“ starostům malých obcí a je vhodné je změnit. K tomu všemu je nutná odbornost a znalost problematiky samospráv – a právě toto mohou nabídnout v kvalitní podobě pouze ti, kteří v daném prostředí působí – starostové, členové zastupitelstev, lokální odborníci.

Nejenom v souvislosti s posledními volbami, kdy se část starostů obměnila, ale také s ohledem na důraz, který pracovním skupinám věnuje nově doplněné předsednictvo SMS ČR v čele s novým předsedou, se obracím tímto na všechny starosty, místostarosty a členy zastupitelstev s nabídkou a žádostí o zapojení se do práce odborných pracovních skupin. Pokud jste ochotni připojit svůj názor a své znalosti k tvorbě

Název pracovní skupiny	Působnost
PS pro financování samospráv	Zejména Ministerstvo financí, hlavní složkou činnosti je téma RUD.
PS pro dotace a místní rozvoj	Zejména Ministerstvo pro místní rozvoj. Činnost je zaměřena na koordinaci vyjednávání fondů EU.
PS pro školství a sport	Týká se především oblasti regionálního školství. Intenzivně spolupracuje s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.
PS pro veřejnou správu	Spolupracuje především s Ministerstvem vnitra, a to zejména na poli dozoru a kontroly veřejné správy.
PS pro životní prostředí	Především Ministerstvo životního prostředí.
PS pro kulturu	Spolupracuje s Ministerstvem kultury.
PS pro spolupráci obcí	Tato pracovní skupina od roku 2013 utlumila svoji činnost. Plánuje se reorganizace v pracovní skupinu zaměřenou na veřejné služby.

Výše zmíněný výčet není uzavřený a pracovní skupiny mohou vznikat dle aktuálních témat a zájmu odborné věrnosti.

Pracovní skupiny fungují především na principu emailových konferencí a nevyžadují obvykle pravidelná setkávání. Pracovní skupiny dostávají k dispozici aktuální legislativní návrhy a vyjadřují se k problematice svého oboru. Kromě toho mohou

odborných stanovisek SMS ČR, pošlete svůj email s názvem pracovní skupiny do které jste ochotni se zapojit, případně s tématem, kterému byste se chtěli věnovat na adresu info@smscr.cz.

*Oldřich Vávra,
starosta obce Tupesy
člen předsednictva SMS ČR*

Stát sobě? Aneb další komplikace rozvoje obce

Povinnost placení DPH z prodeje stavebních pozemků je nekoncepční řešení

O placení DPH z prodeje stavebních pozemků už toho v poslední době proběhlo i v médiích poměrně dost. Při posledním prodeji stavebního pozemku z majetku obce se mne na to ptali i kupující. Podle tiskové mluvčí Ministerstva financí prodeje stavebního pozemku nikdy od DPH osvobozen nebyl a vždy podléhal základní sazbě. Asi má pravdu. Dnes, kdy se upřesňují pojmy a definice, mi to ale opět úplně jasné není...

Osobně to považuji za další nesmysl v souvislosti s novým občanským zákoníkem. Jestli se tím mají vrátit státu dotace, které do zasíťování pozemků případně vložil... Pokud jsem si to správně vysvětlil, DPH při prodeji pozemku pro RD zatím platit nebudeme, resp. nebudeme o DPH navyšovat cenu pro stavebníky. Je to ale moje osobní deduce.

A teď si dovolím malou konstrukci, snad ne mystifikaci: V našem případě prodáváme pozemky, vedené v katastru jako zemědělská půda. Sítě jsou dovedeny ke hranici pozemku (v rámci tolerance geodetických zaměření) a od jejich kolaudace uplynulo v roce 2014 víc jak pět let. Příjmy z prodeje zatím nebyly u obcí započítávány do příjmů rozhodných pro plátcovství daně. Pozemky jsou v zastavitelné ploše, určené územním plánem pro RD, tedy staveb pro bydlení, podnikatelské stavby se zde nepovolují, jen podnikatelské prostory v RD (regulativy ÚR). Obec zatím není plátcem DPH, dob-

rovolně se přihlásit nechceme, ale pokud by se měla platit DPH z prodeje pozemků, někdo by systém dovedl k dokonalosti a příjem z prodeje by se stal rozhodným pro plátcovství DPH, pak bychom - díky obratu - se asi plátcí DPH stali ze zákona. A bude vymalováno. ...Nějaké prodeje nás ještě čekají.

Čeho se ale ve světle nových úprav bojím je skutečnost, že na řadu pozemků máme uzavřeny smlouvy o budoucí kupní smlouvě a kupní smlouvu uzavřeme tehdy, až stavebník zkolauduje RD a přihlásí se tam k pobytu. To pak může být situace jiná, protože se bude prodávat pozemek zastavěný stavbou. Stavebník má od obce písemný závazek prodeje pozemku za konkrétní cenu, o DPH ve smlouvě nic není. Navíc tuto cenu už zaplatil a obec peníze využila na zasíťování pozemků. Očekávám, že v případě povinnosti platit DPH bychom měli cenu o DPH zvýšit a DPH doplatit stavebníkem - a následovaly by žaloby z jejich strany. Nebo by to obec musela doplatit ze svých... Předpokládám však, že rozhodná by asi byla skutečnost, že kupní cena již byla zaplacená. Zatím o tom raději nepřemýšlím, jsou aktuálnější problémy.

Nejsem znalec zákona o DPH, ale domnívám se, že povinné plátcovství daně u obcí, jak se o tom mluví, je zbytečné. Jaký to má smysl? Z mého pohledu jen evidenční, obec na tom nic nezíská. A neumím si představit, že budeme účtovat o DPH u kopií pro občany nebo jiných drobných plateb. U obcí, které provozují ziskovou hospodářskou či výrobní činnost to má smysl. Samozřejmě při dosažení určitého obratu se obec stane plátcem DPH ze zákona. Vyplatí se k plátcovství DPH přihlásit dobrovolně obci, která provozuje velkou vývažovnu a prodává jídlo, provozuje prosperující hospodu, i když limitů nedosahuje. Může pak uplatňovat odpočty DPH na vstupu. Vyplatí se obci, která má lesy, pilu a prodává dříví. Obec, která nic takového nemá, na plátcovství daně „prodělá“ další zbytečnou administrativou, případně nutností zaměstnat poradce... Stát asi také nic.

Předchozí režim umožňoval, že obce na stavby nakupovaly materiál bez daně (tuším, že to byla daň spotřební), a tak stavěly levněji - známé akce Z a tisíce realizovaných školek, samoobsluh, úřadů, sportovišť. Pravda, měly podstatně nižší příjmy, ale stavby inženýrských sítí zajišťovaly okresy se správci sítí, platil to přímo

stát. Jako dodnes obdobně třeba v Rakousku.

Dnes, kdy musíme sítě stavět sami, by pro nás také bylo zajímavé stavět o 21 nebo 15% levněji. Vždyť toto platíme z výnosu daní, kde významný podíl má právě DPH. Ale to možné není. Dále - v řadě dotačních titulů už dnes je DPH nezpůsobilým výdajem. To chápu, proč by někdo měl dotovat státní kasu? No a DPH ze stavebních pozemků je už holý nesmysl, protože při zasíťování zemědělské půdy byla DPH odvedena a pokud se nepletu, prodej zemědělské půdy DPH nepodléhá. Ale asi to bude stejné několikanásobné zdanění, jako například toto: pracující občan si vydělá, stát mu za to sebere podstatnou část na dani z příjmu, následně si nakoupí stavební materiál a odvede DPH a jiné daně, postaví dům a celý život za to bude platit daň z nemovité věci, pokud jej prodá, zaplatí daň z převodu nebo daň z příjmu když jej daruje. Takže kolikrát vlastně je jedna věc zdaněna?

Dalším nesmyslem je zavedení odvodů ze ZPF za pozemky, které mají být zastavěny komunikacemi v obytné zástavbě, nebo zvýšené odvody za pozemky pro rodinné domy, údajně z důvodu harmonizace s předpisy EU. Mně to připadá jako známé rčení „tonoucí se stěbla chytá“ při bezmocné snaze naplnit bezednou státní kasu. Dodávám jen toto: stát by měl každému, kdo se odhodlá zadlužit se a postavit si vlastní dům pro bydlení, tedy sám se postarat o svoje bydlení a pro dalších několik generací a nepožadovat toto po státu či obci, vyplatit jednorázovou odměnu minimálně ve výši DPH, úroků z hypotéky a spotřebních daní příslušných k této stavbě, protože občan tomu státu pomohl a sám se na 30-40 let uvázal. Namísto toho jej stát zatíží dalšími daněmi a odvody, tedy spíš mu hází klacky pod nohy, i ve formě složitějšího stavebního řízení...

*Ing. Josef Magera
starosta obce Velké Albrechtice
Moravskoslezský kraj*

Z obce Velké Albrechtice...

Jak se vám líbí náš venkov? Nová publikace nabízí obcím inspiraci pro řešení společných projektů

Hledáte-li inspiraci pro uskutečnění vašich plánů na venkově, pak zkuste sáhnout po nové publikaci s názvem Jak se vám líbí náš venkov? Nabízí příklady dobré praxe projektů, na nichž vzájemně spolupracovaly obce a podílely se místní akční skupiny (MAS) v tuzemsku i zahraničí.

Knižka byla nedávno slavnostně pokřtěna na agrosalonu Země živitelka v Českých Budějovicích a nyní poputuje do obcí, které se zapojily do projektu Sdružení místních samospráv ČR (SMS ČR) MAS jako nástroj spolupráce obcí pro efektivní chod úřadů.

Podařených projektů představuje celkem 70. Polovinu tvoří příklady z tuzemska, druhou polovinu projekty ze zahraničí. „Jsou z oblasti školství, odpadového hospodářství, najdete zde způsoby, jakými lze řešit protipovodňová opatření, nezaměstnanost, dopravu i sociální sféru, ale také cestov-

ní ruch, budování společenských zázemí a mnohé jiné příklady,“ uvedl tajemník SMS ČR Tomáš Chmela. Všechny mají jedno společné. Podmínkou jejich realizace byla spolupráce více obcí, které jsou členy zapojených MAS. „Na jednotlivých příkladech vidíte, jak si spolupracující obce dokázaly poradit například s nedostatečnou kapacitou škol, jinde s integrací osob ohrožených sociálním vyloučením, s odkanalizováním či propojením zajímavých lokalit cyklostezkami,“ dodal.

Ze zahraničních příkladů mohou být zajímavé projekty irské MAS Duhallow, která pomohla realizovat například komunitní prádelnu, švédský projekt, který podporuje dojíždění žáků do škol na kolech, estonský projekt na zapojení mladých matek do podnikání, mezinárodní projekt na podporu včelařství nebo německá praxe stavby hráze v rámci protipovodňových opatření na území více obcí.

Publikaci pro SMS ČR vydala Středomoravská agentura pro rozvoj venkova (SMARV), na zahraniční části spolupracovala s kanceláří Evropské asociace LEADER pro rozvoj venkova (ELARD). „Přeji všem čtenářům, aby inspirace touto „kuchařkou“ pomohla navařit spoustu správně kořeněných a chutných jídel rozvíjejících region a celý náš venkov. A nezapomeňte na moudré africké přísloví: Když chceš jít rychle, jdi sám, chceš-li dojít daleko, pojďme spolu...“ vzkázal uživateli příručky místopředseda SMS ČR a prezident Evropské asociace LEADER pro rozvoj venkova Radim Sršeň.

Projekt MAS jako nástroj spolupráce obcí pro efektivní chod úřadů nyní finišuje. Zapojilo se do něj 72 MAS, které tvoří více než 2500 tuzemských obcí. Během října a listopadu se uskuteční krajské workshopy a konference na závěr projektu, kde publikace obdrží zástupci zapojených MAS a přítomní starostové tak, aby každá obec měla jednu publikaci.

Projekt SMS ČR předpokládá spolupráci obcí především v pěti základních tématech – odpadech, školství, dopravě, zaměstnanosti a protipovodňových opatřeních. Snaží se aplikovat poznatky získané v regionech, ať už při kulatých stolech nebo prostřednictvím anket a průzkumů mezi starosty, přímo do praxe.

Fotografie zobrazují slavnostní křest publikace Jak se vám líbí náš venkov? Roli kmotry převzala poslankyně Věra Kovářová a další významní hosté.

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Projekt je podpořen z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. Reg. č. projektu: CZ.1.04/4.1.00/B6.00043.

Názor

Dobrou praxi z našich obcí je třeba sdílet

Naši starostové jsou nesmírně vynalézaví a kreativní. Při návštěvách řady obcí vidíme mnoho zajímavých nápadů a námětů, které by mohly najít uplatnění i jinde. Obce přece nejsou firmy, aby si vzájemně konkurovaly. Rozumní starostové jsou schopni spolupracovat a dobrou praxi sdílet. I tato myšlenka je ostatně jedním z výstupů v současné době dokončovaného projektu Rok v obci. Právě na „Dobrou praxi z obcí a měst“ myslel realizační tým při návrhu portálu www.rokvobci.cz, kde je možné se s příklady dobré praxe seznámit.

Obracíme se proto na vás paní starostky a páni starostové. Realizovali jste ve Vaší obci něco zajímavého? Zapojili jste do něčeho z vašich projektů například mládež? Dokážete ve Vaší obci aktivovat seniory? Realizovali jste společný projekt s místní zemědělskou společností? Máte se čím pochlubit a rádi své zkušenosti předáte kolegům? Pak neváhejte! V sekci „Dokumenty ke stažení“ na portálu www.rokvobci.cz naleznete formulář pro sdílení dobré praxe. Po jeho vyplnění jej společně s fotodokumentací Vašeho projektu zašlete na adresu

dobrapraxe@rokvobci.cz. Rádi Váš příklad zveřejníme. Díky spolupráci s Národní sítí Zdravých měst se může váš projekt dostat i do prestižní databáze na serveru www.dobrapraxe.cz. Děkujeme!

Projekt je realizován s podporou OP LZZ, registrační číslo projektu CZ.1.04/4.1.00/B6.00044

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Starostové projednávali společné projekty u 70 kulatých stolů

Jak zafungovala nebo může fungovat v praxi spolupráce více obcí v oblastech školství, odpadů, dopravy, zaměstnanosti či protipovodňových opatření představil během srpna a září u kulatých stolů projekt Sdružení místních samospráv ČR (SMS). Projekt, jenž přináší spoustu inspirace a příkladů dobré praxe venkovským oblastem právě nyní finišuje několika výstupy. Jeho tvůrci jej nazvali MAS jako nástroj spolupráce obcí pro efektivní chod úřadů. Projekt SMS ČR předpokládá budoucí spolupráci obcí především v pěti vybraných tématech – odpadech, školství, dopravě, zaměstnanosti a protipovodňových opatřeních. Inspiroval se již existujícími příklady v tuzemsku i v zahraničí. „Snažíme se aplikovat konkrétní poznatky ať už při kulatých stolech nebo prostřednictvím anket a průzkumů mezi starosty přímo do praxe,“ uvedl tajemník SMS ČR Tomáš Chmela. Důvod, proč projekt odstartoval, byl i ten, že v dosavadních strategiích místních akčních skupin (MAS) společné projekty spolupráce více obcí v jednom regionu chyběly. Jak to vypadalo v praxi? Každá MAS si vybrala tři z pěti daných témat. Manažeři MAS pak zpracovali ve svých regionech se starosty obcí strategie, jak by u nich mohla spolupráce s okolními vesnicemi fungovat s výhledem do konce volebního období v roce 2018. Jedná se o tzv. akční plány, které se budou obnovovat každý rok na základě naplněných potřeb i aktuálních záměrů.

„Tak třeba MAS Vizovicko a Slušovicko má ve svém akčním plánu spolupráci na přípravě a vybudování cyklostezky Zádveřice – Raková – Bratřejov. MAS Opavsko plánuje zapojení území do systému místní agentury 21. MAS Horní Pomoraví chce zajistit společný tendr na svozovou firmu a zpra-

covat projekt na vybudování kompostáren a pořízení domácích kompostérů. MAS Brána Brněnska cílí na vytvoření sociálního podniku, který bude zaměstnávat zdravotně postižené. MAS Znojmo s k é vinařství vybuduje sdílenou kompostárnu a sběrný dvůr.

MAS Moravský kras

MAS Moravský kras chce vytvořit destinační management, na jehož konci bude například společný webový portál a soutěž o nejlepší restauraci s místními specialitami,“ vyjmenovává některé z nich Tomáš Šulák ze Středomoravské agentury pro rozvoj venkova (SMARV), která má na starosti odborné výstupy. Doplnil, že řada regionů chce zpracovat místní akční plány rozvoje vzdělávání, které přinesou peníze do školství v programovém období EU 2014-2020.

A teď trochu čísel. Do projektu se zapojilo celkem 2379 tuzemských obcí, jež jsou členy 72 místních akčních skupin (MAS). Kulatých stolů se uskutečnilo 72 na území deseti krajů. Jedná se o nejčilejší část projektu, při které dochází nejen k prezentacím a výstupům ze stran realizátorů, ale i zpětným vazbám od starostů. „Při těchto setkáních nám sdělují své zkušenosti a přinášejí i nové podněty, jež je do budoucna třeba řešit,“ uvedl Tomáš Šulák. Zástupci SMARV ve spolupráci s odbor-

níky z olomoucké Univerzity Palackého prezentovali na kulatých stolech výstupy studie výkonu veřejné správy, metodiku spolupráce obcí na platformě MAS, návrhy úprav pěti zákonů a příklady dobré praxe. Manažeři jednotlivých MAS měli možnost představit strategie spolupráce obcí, které byly výsledkem jejich více než ročního zapojení v projektu.

Ohlasy ze strany starostů byly vesměs pozitivní a podnětné i pro další práci. „Všichni jsou už unaveni různými strategiemi a koncepcemi a starostové chtějí konečně připravovat konkrétní projekty. Nabízeli jsme jim minimální dvacetistránkové strategie, nikoliv obsáhlé spisy, které by měly být základním návodem pro budoucí období,“ zmínil Šulák s tím, že samotný akční plán má pouze dvě až tři stránky. Starostové si tak mohou každý rok vyhodnotit, co skutečně udělali a jak chtějí jít dál. „Je tam uvedená konkrétní odpovědnost i to, zda se úkoly plní či nikoliv,“ řekl.

MAS Vyhličky

MAS Rýmařovsko

MAS Království - Jestřebí hory

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Kontakty na SMS ČR: Adresa sídla SMS ČR je Zlín - Prště, Nábřeží 599, 760 01, telefon: 577 688 103, 604 345 806, internet: www.smscr.cz, email: info@smscr.cz, Informační zpravodaj SMS ČR vydává Sdružení místních samospráv ČR se sídlem Zlín 760 01, Nábřeží 599, IČ: 75130165, www.smscr.cz, info@smscr.cz, místo vydání Zlín, dat. vydání 30.10.2015, 5/2015, ev. č. MK ČR E 20029. Výkonový redaktor: Mgr. Tomáš Chmela; Grafické zpracování: Ing. Petr Machůl +420 776 160 680; Informační zpravodaj SMS ČR je výstupem projektu Ochrana zájmů a servis malým obcím pro udržitelný rozvoj venkova v roce 2015. Dotace na tento projekt byla poskytnuta ze zdrojů Ministerstva pro místní rozvoj. Použité fotografie: Archiv SMS ČR, archiv obcí, Tomáš Chmela.